

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR

Program för bredband i Höors kommun

2014-05-07

Bakgrund

Medborgares, företags och organisationers möjligheter att få tillgång till framtidssäkert bredband är viktiga för kommunens utveckling. På liknande sätt var exempelvis utbyggnaden av vägar och elnät en gång avgörande för samhällets utveckling. Bredband möjliggör för medborgare, företag och organisationer att fullt ut bli delaktiga i det globala internetbaserade informationsflödet via bla hemsidor, telefoni och teve.

Med bredband avses i detta dokument anslutningar som för slutkunder erbjuder nedladdningshastigheter på minst 50 Mbit/s samt uppladdningshastigheter av samma storleksordning. Regeringens målformulering från år 2009 är att år 2020 ska 90 % av alla hushåll och företag ha tillgång till minst 100 Mbit/s, vilket år 2013 har tolkats av Post och Telestyrelsen, PTS, som ett gränsvärde på minst 50 Mbit/s. Målsättning i Höors kommun är att 90 % av kommunens invånare och företag ska ha möjlighet att ansluta sig till IT-infrastrukturen år 2020.

Höors kommun har idag, enligt Post och Telestyrelsens karta, endast 5 % fiberanslutna hushåll. Ett antal företag i tätorten och har fiber och även kommunens interna datatrafik går till viss del via fiber som sammanbinder ett antal förvaltningsbyggnader.

Redan 2002 antog Höors kommun ett IT-infrastrukturprogram som ett led i att kunna ta del av nationella medel för utbyggnad av bredbandsnätet. Marknaden har dock hittills inte visat något större intresse av utbyggnad av fibernätet i Höör, framför allt inte på landsbygden.

Nät för bredband byggs ut i snabb takt i Sverige. Dels görs utbyggnad av fiberoptiskt bredband och dels av master och system för mobilt bredband. Vid årsskiftet 2011-2012 hade fler än 20% av de svenska hushållen fiberoptisk anslutning enligt PTS. Dessutom hade vid samma tidpunkt fler än 50% av hushållen möjlighet att få en anslutning till fiberoptiskt bredband. I samma PTS-mätning finns 7 miljoner mobila dataabonnemang varav 1 miljon avser tekniken 4G, som i viss omfattning kan erbjuda bredband.

BAS-projektet, Bredband för Alla i Skåne, har redan år 2006 skapat ett fiberoptiskt bredbandsnät i och omkring kommunen med omvärldspunkter i tätorterna i Höör, Frostavallen, Hallaröd Löberöd, Munkarp, Norra Rörium, Stockamöllan och Tjörnarps. Nätet har använts i liten omfattning men utgör en viktig resurs i det fortsatta arbetet.

”Vision 2025” beslutades i Kommunfullmäktige 2012-01-25 och omfattar även utveckling av infrastruktur och bredband inom Höors kommun. Program för bredband i Höors kommun skall ytterligare förstärka det fortsatta arbetet för en utveckling inom bredbandsområdet.

Vision 2025 för Höors kommun lyder:

”Höors kommun är en mötesplats som tar vara på och utvecklar individens kreativitet, där idén om en hållbar utveckling drivits långt och där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande.”

6 strategier för att nå Vision 2025:

- Kommunikationer som förenklar livet
- Attraktiv boendeort mitt i regionen
- Hållbar utveckling
- Höör – en del av kunskapsregionen
- Kreativt möteslandskap
- Stärka positionen i regionen

Bredbandsutbyggnaden i kommunen är av stor betydelse för att de 6 strategierna ska kunna förverkligas och bli realitet.

Syfte

Syftet med programmet är att lyfta fram kommunens engagemang i bredbandsfrågan. Därmed tydliggörs också bredbandsfrågan för varje medborgare, företag och organisation.

Programmet syftar till att ge vägledning för arbete med bredbandsfrågan, samt att avsätta en grundläggande resurs för genomförande av detta arbete.

Avgränsning

Programmet omfattar inte detaljer i det arbete som behöver utföras. Detaljerna samlas istället i en ”Handlingsplan för bredband” som revideras årligen.

Programdokumentet och anknutna dokument avgränsas till lösningar för bredband i första hand skapade med fiberoptiskt datanät och mobildatanät, eftersom de år 2014 är de enda tekniker som kan antas möta kraven på datahastighet på ett framtidssäkert sätt.

Lagar

Kommunens ansvar för bredbandsområdet är inte reglerat på sätt som liknar situationen inom exempelvis VA-området. Dock förändrades Plan- och bygglagen för något år sedan så att Kommunen ansvarar för att ta med bredbandsfrågan vid olika typer av planeringsarbete. Därmed ska bredbandsfrågan exempelvis ingå i översiktsplaner och visionära planer för markanvändning och byggnation. För att möjliggöra ett sådant planeringsarbete behöver bredbandets aktuella utbyggnadsläge löpande följas.

Stödmedel

Inom bredbandsområdet finns främst två olika vägar till stödmedel för utbyggnad av fiberoptiskt bredband: Dels landsbygdsstöd som administreras av Länsstyrelsen för orter med färre än 200 invånare och dels kanalisationsstöd som administreras av Region Skåne för orter med färre än 200 invånare.

Landsbygdsstöd kan sökas av Kommunen, bolag och ekonomiska föreningar och avser utbyggnad av färdigt fiberoptiskt bredbandsnät. Hittills har krav funnits på kommunal medfinansiering av c:a 20% av utbyggnadskostnaden där stödmedel har utdelats.

Kanalisationsstöd kan sökas av Kommunen, bolag och ekonomiska föreningar och avser endast utbyggnad av kanalisation till bredbandsnät. Hittills har stödet omfattat c:a 45% av utbyggnadskostnaden.

Stödreglerna omformas under år 2014 för att därefter gälla under den kommande sjuårsperioden.

Drivkrafter

Kommunen har följande drivkrafter för att skapa och förvalta ett Program för bredbandsfrågan:

- Kommunen följer bredbandsområdets utveckling aktivt och är därmed handlingsberedd
- Principiella frågeställningar kan upptäckas och hanteras i förväg, så att handlingsplaner snabbt kan skapas och tas i bruk
- Alla aspekter på bredband är samlade i en verksamhet för att öka effektiviteten och snabba på en systematisk kunskapsuppbyggnad
- Medborgare och företagare vet att det finns en förberedd kontaktväg i bredbandsfrågor
- Operatörer och tjänsteleverantörer vet att det finns förberedd kontaktväg i bredbandsfrågor
- Kommunen kan uttala sig om vikten av öppenhet i de nät och system som upphandlas och byggs
- På samma sätt som vägarna är allmänna bör öppna fibervägar eftersträvas
 - Fiberöppet nät - Uthyrning av fibervägar sker till i förväg kända priser lika för alla som hyr samma mängder
 - Kapacitetsöppet nät - Uthyrning av datavägar sker till i förväg kända priser lika för alla som hyr samma mängder
 - Tjänsteöppet nät – Konkurrerande tjänsteleverantörer finns i nätet och de har sinsemellan samma förutsättningar för tjänsteleveranser av tex Internet, telefoni och TV-paket
- Kommunen kan bidra till att kvalitet i det byggda nätet kan efterfrågas på ett systematiskt sätt i samband med olika typer av upphandlingar

Målsättningar i programmet

Programmet är utformat med målsättningen att nå regeringens nationella mål för bredband år 2020.

Prorammets målsättningar och krav återspeglas vad gäller kortsiktig planering av arbetet med bredbandsfrågan i den årligen reviderade Handlingsplan för bredband.

Kommunen har i övrigt följande målsättningar med föreliggande program.

- Att Kommunen upptäcker och söker lösningar i områden som riskerar att släpa efter i bredbandsfrågan i syfte att skapa en levande kommun och landsbygd
- Att skapa förutsättningar så att de som önskar få en anslutning till bredband skall kunna få det
- Att ha en samlad verksamhet för bredbandsfrågan inom Kommunen
- Att nya utbyggnadsområden för bostäder och företag förses med möjlighet till framtidssäker bredbandsanslutning redan i förutsättningarna för exploatering
- Att möjligheter till samförläggning av kanalisation för bredband normalt tas till vara
- Att öppenhet och kvalitet i det byggda nätet efterfrågas på ett systematiskt sätt i Kommunens eget agerande samt vid varje upphandling bla i samband med exploatering
- Att i första hand arbeta med tekniker för framtidssäkert bredband dvs där nedladdningshastighet på minst 100 Mbit/s kan komma att erbjudas inom en femårsperiod
- Att redan byggda nät såväl som nybyggda nät dokumenteras fullständigt via digitala system.

Aktiviteter att driva för bredbandsfrågan

Inom ramen för föreliggande program skall följande aktiviteter utföras:

1. Skapa och årligen revidera Handlingplan för bredband inklusive budget för arbetet.
 - a) Kommunstyrelsen fattar beslut om handlingsplanen.
 - b) Handlingsplanen skall separat belysa läge och aktiviteter i följande geografiska områden utgående från förväntade eller faktiska marknadskrafter.
 - i. Stödberättigad landsbygd med små byar (färre än 200 invånare) och landsbygden mellan dem.
 - ii. Tätorter som har omvärldspunkt dvs Frostavallen, Hallaröd Löberöd, Munkarp, Norra Rörum, Stockamöllan och Tjörnarps
 - iii. Central tätort med flera omvärldspunkter dvs Höör.
 - c) Handlingsplanen skall bygga på en successivt skapad samlad digital faktabas över Kommunens ägda kanalisation för kabelnät, fiberkabelnät och teve-kabelnät. Även översiktliga fakta för andra nätägares nät skall dokumenteras som underlag för effektiv användning av resurserna i kommunen.
 - d) Planen skall upprättas i samverkan med samhällsbyggnadsområdet så att planeringen av bredband blir en naturlig del i Kommunens översikts- och visionsplaner.

2. Utföra årlig uppföljning av läge och utveckling av bredbandsfrågor inom kommunen avseende samtliga tillgängliga tekniska lösningar som kan erbjuda datahastigheter på minst 50 Mbit/s år 2014 och minst 100 M bit/s inom 5 år.
3. Anordna årligt informationsmöte för intressenter angående läge och utveckling inom bredbandsfrågor avseende samtliga tillgängliga tekniska lösningar som kan erbjuda datahastigheter på minst 50 Mbit/s.
 - a) Informationen kan lämpligen presenteras vid ett speciellt möte som blir ett "Bredbandsforum".
 - b) Intressenter är medborgare, företag och organisationer samt operatörer av datanät och nätägare i kommunen.
4. Skapa och driva en kontaktyta för bredbandsfrågan inom Kommunen inklusive hemsida.
 - a) Medborgare och företagare kan vända sig hit bla för allmän information om bredband och för att få hjälp med att ordna informationsmöte i ett geografiskt område.
 - b) Operatörer och tjänsteleverantörer inom bredbandsområdet kan vända sig hit för att bla få information om efterfrågan och utbyggnadsläge.
5. Bevaka och delta i bygnadsprojekt där möjligheter till samförläggning av fiberoptisk kanalisation uppstår, samt söka stödmedel för detta där så är möjligt.
6. Underlätta för nätbyggande företag att kunna bygga bredbandsnät med moderna och kostnadseffektiva förläggningstekniker och då särskilt på mark ägd av Kommunen, samt att där även vid varje annat grävningsarbete kräva möjligheter till samförläggning av kanalisation för bredband.
7. Planera och utföra aktiviteter inom bredbandsområdet så att Kommunen i första hand underlättar för bredbandsintresserade fastighetsägare och bredbandsleverantörer att via marknadskrafter inom olika geografiska områden komma i kontakt med varandra och förverkliga utbyggnad av tjänsteöppet bredband.
 - a) Kontaktskapandet kan avse bredband baserat på olika tekniska lösningar.
 - b) Kontaktskapandet kan omfatta informationsmöten, stöd till upphandling av nätbyggande operatör, stöd till avtalsteckning med nätbyggande operatör.
9. Planera och utföra aktiviteter inom bredbandsområdet i geografiska områden där marknadskrafter inte lyckas skapa långsiktigt tillfredsställande öppna bredbandslösningar. Här kan Kommunen i andra hand driva aktiviteter såsom utbyggnad av öppet kvarterssammanbindande nät i tätorter, bysammanbindande nät på landsbygden eller stödprojekt för utbyggnad av fiberoptiskt bredband
 - a) Utbyggnad av by- och kvarterssammanbindande nät kan leda till att en sk stadsnätsverksamhet behöver etableras.
 - b) Länsstyrelser ställer i ökande grad krav på att Kommunen blir nätägare för att öka kvaliteten på det byggda nätet, samt för att säkerställa att efteranslutningar kan göras till husägare som senare önskar bli anslutna.
 - c) Länsstyrelsen har hittills ställt krav på c:a 20% medfinansiering från kommuner för att vara beredd att dela ut stödmedel.

Resurser

För att driva aktiviteterna i avsnitt 4 ovan, samt aktiviteter som uppstår som en följd av dem, avsätts årligen resurser i form av personal som ges möjlighet att arbeta aktivt med bredbandsfrågan och till att bekosta eventuella investeringskostnader.

I dokumentet ”Handlingsplan för bredband” kommer de årliga planerade aktiviteterna att budgeteras och redovisas. Följande områden kan exempelvis komma att bekostas:

- Administration och ledning av arbetet med bredbandsfrågan
- ”Bredbandsrådgivare” som är kontaktperson i bredbandsfrågan och som successivt bygger upp kompetens inom området
- Arrangemang med informationsmöten för medborgare och företag
- Drift av hemsida
- Sammanställning av handlingsplan och dess underlag
 - Kontakter med medborgare, företag och organisationer för planering
 - Kontakter med operatörer av mobilt bredband för avstämning av täckning och förslag till utökning och användning av bysammanbindande nät
- En samlad digital faktabas över Kommunens kanalisation för kabelnät, fiberkabelnät och teve-kabelnät
- Samförläggning av kanalisation
- Kommunal medfinansiering av projekt som får stödmedel

Placering av resurser

Kommunstyrelsen har följande roll i arbetet med bredbandsfrågan:

- Föreslår ändringar i Program för bredband för Kommunfullmäktige
- Beslutar om Handlingsplan för bredband och lämnar vid behov av extra resurser förslag till Kommunfullmäktige. Extra resurser kan exempelvis avse större samförläggningsprojekt eller byggnation av bysammanbindande nät på landsbygden utöver befintligt nät.

Resurser för och arbete med bredbandsfrågan samlas på ett ställe inom Kommunen av effektivitetsskäl samt så att kompetens snabbt byggs upp.

Verksamheten kan exempelvis benämnas ”Bredband i Höör”.

Kunskaps- och arbetsinnehåll för bredbandsnät är en del av infrastrukturen och har stora likheter med de för VA-nät och övriga kommunaltekniska verksamheter. Därför föreslås verksamheten placeras vid Samhällsbyggnadssektor som en särredovisad verksamhet. För detta får Kommunstyrelsen ansvar för att formulera uppdraget till Sektorn.. Kommunstyrelsens arbetsutskott får rollen som styrgrupp för de inledande årens projektarbete med bredbandsfrågan.